

In die tijd kondigde keizer Augustus een decreet af dat alle inwoners van het rijk zich moesten laten inschrijven. Deze eerste volkstelling vond plaats tijdens het bewind van Quirinius over Syrië. Iedereen ging op weg om zich te laten inschrijven, ieder naar de plaats waar hij vandaan kwam. Ook Jozef ging op weg om zich te laten inschrijven. Samen met Maria, zijn aanstaande vrouw, die zwanger was, reisde hij van de stad Nazaret in Galilea naar Judea, naar de stad van David die Betlehem heet, aangezien hij van David afstamde.

Terwijl ze daar waren, brak de dag van haar bevalling aan, en ze bracht een zoon ter wereld, haar eerstgeborene. Ze wikkelde Hem in doeken en legde Hem in een voederbak, omdat er voor hen geen plaats was in het gastenverblijf. Niet ver daarvandaan brachten herders de nacht door in het veld, ze hielden de wacht bij hun kudde. Opeens stond er een engel van de Heer bij hen en werden ze omgeven door de stralende luister van de Heer, zodat ze hevig schrokken. De engel zei tegen hen: 'Wees niet bang, want ik kom jullie goed nieuws brengen dat grote vreugde betekent voor heel het volk: vandaag is in de stad van David jullie redder geboren. Hij is de messias, de Heer. Dit zal voor jullie het teken zijn: jullie zullen een pasgeboren kind vinden dat in doeken gewikkeld in een voederbak ligt.' En plotseling voegde zich bij de engel een groot hemels leger dat God prees met de woorden: 'Eer aan God in de hoogste hemel en vrede op aarde voor de mensen die Hij liefheeft.'

Toen de engelen waren teruggedaan naar de hemel, zeiden de herders tegen elkaar: 'Laten we naar Betlehem gaan om met eigen ogen te zien wat er gebeurd is en wat de Heer ons bekend heeft gemaakt.' Ze gingen meteen op weg, en troffen Maria aan en Jozef en het kind dat in de voederbak lag. Toen ze het zagen, vertelden ze wat hun over het kind was gezegd. Allen die het hoorden stonden verbaasd over wat de herders tegen hen zeiden, maar Maria bewaarde al deze woorden in haar hart en bleef erover nadenken. De herders gingen terug, terwijl ze God loofden en prezen om alles wat ze gehoord en gezien hadden, precies zoals het hun was gezegd.

Lucas 2, 1-20

Het kerstverhaal is grotendeels van het publieke toneel verdwenen. Maar het is meer dan ooit actueel.

Keizer Augustus wordt dan wel 'de keizer van de vrede' genoemd, maar zijn legers schrikken er niet voor terug om hele dorpen uit te moorden en plat te branden, ook in Palestina. De volkstelling moet er voor zorgen dat hij voldoende geld en jongens heeft om zijn leger in stand te houden. Een land bezetten en oorlog voeren kost veel geld en mensenlevens. We zien en horen het elke dag in het nieuws.

Jozef en Maria moeten op weg voor een tocht van meerdere dagen. In de stad Betlehem is er voor hen geen plaats in het gastenverblijf. Twee (drie) mensen zonder dak boven hun hoofd. Daar wordt Jezus geboren. Maria wikkelde Hem in doeken en legt Hem in een voederbak. Ook dat is actueel: naar het schijnt zijn er in Europa momenteel iets minder dan 1 miljoen daklozen. In welke omstandigheden worden hun kinderen geboren?

Gelukkig zijn er de herders. Die mensen leven aan de rand van de samenleving. Ook voor hen is er weinig plaats. Vandaag noemen we hen 'kansarmen'. Maar juist zij luisteren naar de boodschap van de engel: 'vandaag is in de stad van David jullie redder geboren. Hij is de messias, de Heer'. Zij staan open voor Gods Woord. En als goede herders gaan zij op zoek naar die mensen en hun pasgeboren kind. Ze vertellen hen wat hun over het kind was gezegd: de blijde boodschap van God.

Die blijde boodschap zegt dat het kind een redder is voor alle mensen die het moeilijk hebben. Hij zal erkend worden als messias,

de door God gezonden leider voor de mensen. De engel noemt het kind zelfs 'de Heer'. Dat is de naam die de evangelist Lucas gebruikt voor de verrezen Christus. Het kerstverhaal is een verrijzenisverhaal.

Het is een boodschap van hoop en vertrouwen. God, die heet 'Ik zal er zijn voor jou', komt tussen de mensen in Jezus, de 'Immanuel' (God met ons) van de profeet Jesaja. 'Jezus' betekent: 'God redt'. Heel zijn leven zal Jezus voorleven wat dat betekent. Als een Goede Herder zal Hij leven geven in al zijn volheid. Dat betekent niet dat Hij alles kan oplossen. Zelf zal Hij aan een kruis sterven. Maar het leven in al zijn volheid is Hem door God gegeven. Ook na zijn dood leeft Hij verder met de mensen die voor Hem open staan. God redt.

Ook al is het kerstverhaal grotendeels van het publieke toneel verdwenen, er zijn nog altijd herders die het Woord van God horen en beluisteren als een boodschap van hoop en vertrouwen. Die herders gaan op zoek naar mensen die het moeilijk hebben. Ze zorgen voor een warme nabijheid. Hun woorden van hoop en vertrouwen geven leven aan mensen, leven in al zijn volheid, hier en nu. Dat leven in al zijn volheid gaat verder dan lijden en sterven.

Het kerstverhaal blijft zeer actueel.

God,
wij vieren uw nabijheid
die hoop en vertrouwen geeft
in onze soms moeilijke wereld.

Als goede herders
hebben wij uw boodschap gehoord
en voelen wij ons geroepen
om andere mensen nabij te zijn.

Zet ons op weg
om te zien
waar mensen in nood zijn
en hulp nodig hebben.

Toon ons
hoe we uw liefde
kunnen concreet kunnen maken
en kunnen delen.

Wij nemen Jezus als voorbeeld,
uw Zoon in Betlehem,
uw Zoon op het kruis,
uw verrezen Zoon.

Amen.

Schilderij: Jan Kooistra uit Dokkum

In het licht van Gods woord

Kerstmis actueel